

Bergvesenet

Postboks 3021, N-7441 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr 7186	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr BA 3944	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:

Tittel

Rapport over malmfunn i Tverrfjellet ved Hjerkin

Forfatter

Kvalheim, A.

Dato År

06.11 1952

Bedrift (Oppdragsgiver og/eller oppdragstaker)

Bergvesenet

Kommune

Dovre

Fylke

Oppland

Bergdistrikt

1: 50 000 kartblad

15193

1: 250 000 kartblad

Trondheim

Fagområde

Historisk

Dokument type

Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt)

Tverrfjellet

Råstoffgruppe

Malm/metall

Råstofftype

Cu,Zn,Py

Sammendrag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse

Gir en beskrivelse av malmfunnet til Johan Hjerkin, vedlagte skisser over lokalisering av jernhatter, mutinger og utmål.

6/11 1952

Rapport n. 3944

Rapport

over

Malmfunn i Tverrfjellet ved Hjerkin.

Historik.

Dette malmfunn er gjort av Johan Hjerkin som paa undertegnedes tilraading anmeldte det til Lensmannen i Lesja 16/7 1952.

Det er saaledes et av de nyeste malmfunn som er gjort i disse trakter.

Underskrevne synfor malmfunnet sammen med eieren Johan Hjerkin og Disponent August Musæus i August 1952.

Beliggenhet.

Malmfunnet er beliggende i Tverrfjellet ved Hjerkin ca. 2 Kilometer i nordvestlig retning fra Hjerkin jernbanestasjon, på vestsiden av jernbanelinjen. Korteste vei ned til jernbanelinjen er ca. 1,8 Km.

Höiden over havet er ca. 1200 meter. Malmfunnet ligger i fladt terreng med jevn holdning nedover mot jernbanelinjen, som her ligger i en höide over havet paa ca. 1000 meter.

Geologi.

Malmfunnet og malmfjellet viser seg i dagen i store jernhattdannelser og jernoker som dekker en sone paa flere hundrede meters langde og op til 30 - 40 meters bredde. Saavel jernhattdannelsene som jernokeren stammer fra Kis i fast fjell. Förfjell er ikke å se i nærheten. Fjellet er forövrigt dækket av tykke lag av jord, grus, sand og moræne.

Harmerens beskrivelse av forekomsten.

Överst oppe i Tverrfjellhögdan mot vest opptræder en stor grop i morænen med grus og stein paa begge sider. Gropa er ca. 60 meter lang og ca. 10 & 14 meter bred i bunden. Se fig. I

Överst i bunden av Gropa A sees mormne og grus. Bredden her er ca. 10 meter. I det nedre parti av Gropa anstår en betydelig jernhatt med en synlig bredde av ca. 14 meter.

Jernhatten.

fortsetter nedover bakken, men er dækket av løse jord og gruslag.

Jernoker sees nedover bakken under jordlaget.

I Jernhatten i den nedre del av gropa er der en større åpning eller hull som fører ned i undergrunnen.

Kastes en stein ned i hullet, tar det flere sekunder, før den høres å nå ned til bunden av hullet. Hullet maa derfor være flere meter dypt. Det gaar i kompakt jernhatt så langt ned en kan se nedover hullsiderne.

Vannet i Gropa

forsvinner nedover hullet og kommer op i dagen ca. 165 meter længre nede i bakken som et oppkomne nede paa flaten.

Der maa saaledes være en åpning i undergrunnen for vannet, og da åpningen eller hullet går i jernhatten oppe i gropa, synes det være rimeligst at slutte, at jernhatten fortsetter nedover bakken under overdækket og danner åpning for vannet like ned til oppkommet paa flaten ca. 165 meter fra hullet i jernhatten i Gropa.

Jernhatten, som er rester av kisser, tyder derfor med stor sansynlighet paa at kisserne maa finnes i dette parti langs denne 165 meter strekning nedover bakken.

Ved vannoppkommet nede paa flaten er et stort omraade, som er dækket av jernoker i et tykt lag. Dette område er øverst ca. 40 meter bredt, og nederst har det en synlig bredde av 30 meter. Længden av området er ca. 245 meter.

I enkelte partier xser det ut til å være større sammenhengende jernhatt, men løse jordlag dækker over saa det er ikke mulig å beskrive størrelsen av jernhattpartiene her.

Jernokeren

er dels grus og melformig dels i erter og bønneform og dels i større klumper. En del av okeren synes være utfeltt av jernholdig vann, som har oppløst kisen og er utfeltt paa vanlig

vis, når vannet er kommet op i dagen.

I nærheten er funnet forsteininger av store trærötter. Her må derfor i gamle dage ha vokset stor skog. Skogen er nu helt borte. Malmfeltet ligger over skoggrensen. Et lite stykke nedenfor vannoppkommet forsvinner igjen vannet ned i undergrunnen.

Vannet kommer ikke frem i dagen lenger nede i bakken. Det må derfor være avløpsåpning for vannet i undergrunnen. Det ligger derfor nær å anta, at vannet må følge avløpsåpninger i undergrunnen, som gaar over kissonen videre ned over bakken.

Bakken er i dagen tørr og helt overdøkket av jord og løse masser. Bare her og der sees jernhattpartier eller partier med oker.

Længden (samlet)

av det i dagen synlige jernhatt og oker-førende parti er ca. 470 meter. (Se skissen). Det synes være mulig at længden kan være større end den utstrekning man kan se i dagen.

Lenger nede i feltet finnes et mindre område hvor der ligger større og mindre okerstykker.

Disse okerstykker synes imidlertid å være knytt tilført hit av is eller vann, da de ligger løst over morænemassene. Dette må dog nærmere undersøkes, og det må kunne bringes paa det rene hvorfra disse okerstykker stammer.

Dette felt av jernhatt og oker har saaledes en meget betydelig utstrekning efter længden, og likesaa en meget anseelig bredde.

Jernhalten og okeren

stammer fra kis, derom kan der ikke være nogen tvil.

Malmfeltet har derfor krav paa, at bli grundig undersøkt.

Det synes være mulighet for at her kan der finnes et drivverdig kislekt, og denne mulighet har krav paa videre grundig undersøkelse.

For å bringe mere klarhet i dette spørsmål synfor chefen

for Geofysisk malmundersøkelse Mr. Haakon Brækken og underskrevne malmfeltet i Tverrfjellet den 2/11, paa min anmodning.

Mr. Brækken fandt feltet betydelig og meget interessant og vel verd å bli undersøkt.

Vi blev enige om at det første område som her bør maales, er en sone paa ca. 400 meter paa hver side av feltets længdestrekning, altsaa en bredde av ialt 800 meter. Længden vil bli ca. 2000 meter, hvilket gir et område av

$$2 \times 0,8 \text{ Km} = 1,6 \text{ Km}^2.$$

Brækken nevnte at dette vilde koste ca. 15 000 kroner, og arbeidet ta ca. 3 uker.

Gir den geofysiske måling gunstige resultater, vil det bli nødvendig å foreta diverse diamantboringer i fjellet paa de punkter som har mest krav paa videre undersøkelser. Er resultatene gunstige, må der endelig utføres de for produksjonen og driften nødvendige tilrednings og oppfaringsarbeider som tiltranges for eventuell drift og produksjon.

Omkostningerne for disse videre undersøkelser, tilredning og opfaring for produksjonsdrift med nødvendige anlegg, kan for tiden ikke angives, da de vil være avhengige av resultatene av de geofysiske målinger m.m.

Disse senere omkostninger vil avhenge av de arbeider, anlegg og undersøkelser, som blir nødvendige å utføre og tilpasses målingerresultaterne i art og størrelse, saaledes forholdene tilsiger.

Dette gjelder eventuelle røskninger, videre diamantboringer, skakt og ortdriving, samt alle de andre forberedende og tilretteliggende arbeider og anlegg for eventuell produksjonsvirksomhet.

Disse områder paa vestsiden av jernbanelinjen har hidtil ikke vært undersøkt og ikke paa-aktet, før jeg blev oppmerksom på dem under krigen. Det eneste kjente kiskunn i dette området vest for jernbanelinjen, ligger oppe i høidene nord for Vålåsjøen.

Øst for jernbanelinjen over Dovre har vi kiskfelter i

Grimsdala, Gautstigen, Heintjönböfeltet, Blgsjöfeltet, Vårstigen og Drivdalsfelterne.

De geologiske forhold vest for jernbanelinjen i dette omraade skulle være like gunstige for kisfunn, som paa östsiden av banen.

Tværrfjellfeltet

ligger meget gunstig til for transport. Avstanden til jernbanelinjen er 1,8 Km. Til Trondheim har jernbanen en længde av 171 Km.

Kraft kan skaffes til eventuell drift fra Aurakraften, som ogsaa skal nyttes til drift av Dovrebanen.

Konklusjon.

Jernhattdannelserne og okerforekomsterne i Tværrfjellfeltet ved Hjerkin har en størrelse og utstrækning, som er meget sjelden å paatreffe i våre kisforekomster.

De stammer ganske sikkert fra forvitret kis i fast fjell. Malmfeltet har derfor krav paa å bli nærmere undersøkt.

Jeg maa paa det aller bedste tilraade at dette felt blir nærmere grundig undersøkt.

Trondheim 6/11 1952

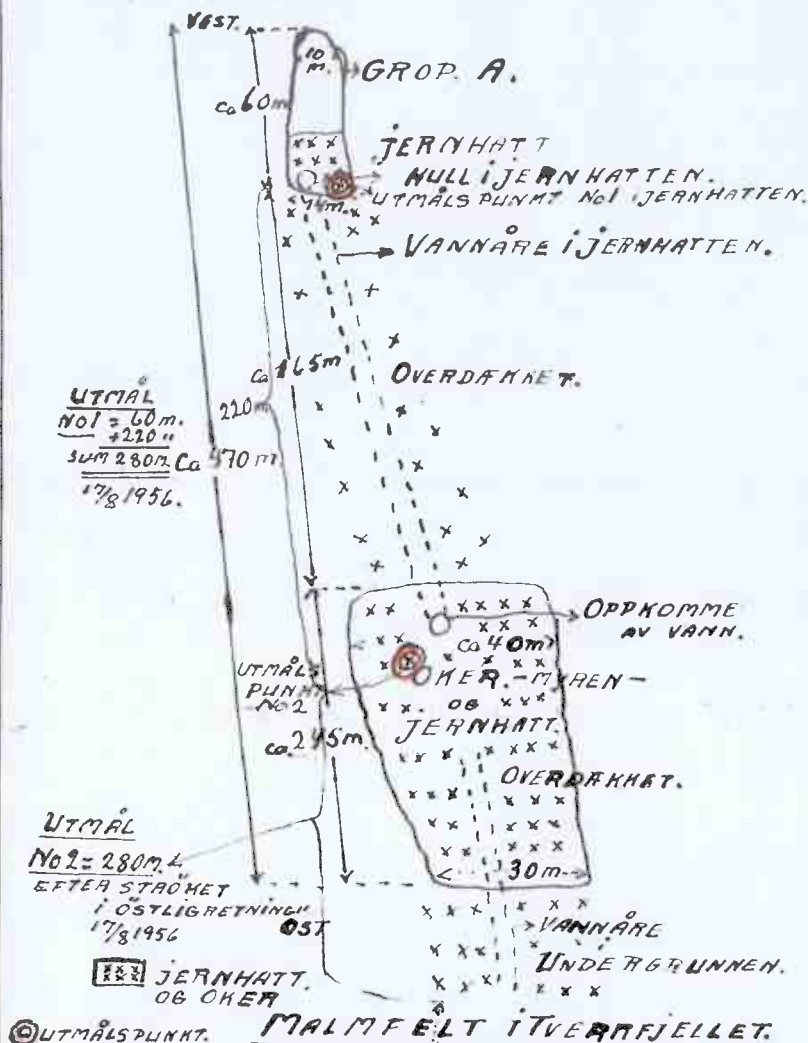
A. Kvalheim

A. Kvalheim
Bergmester.

Bil. 1

Vedlagt skematisk planskisse av 6/11 -52
supplert med utmålspunkter fra 17/8 -56.

FIG. SKEMATISK SKISSE PLAN.

UTMAL
No 1 = 60 m.
+ 220 m.
sum 280 m. ca 170 m.
17/8 1956.

UTMAL
No 2 = 280 m. L.
EFTER STRØKET
I ØSTLIG RETNING
17/8 1956

JERNHATT.
OG OKEA

Tromsheim 6. 52. 11. 52. VED

A. Hvalheim 17/8 1956
HJERKIN I DOVRE

FIGUR SKEMATISK. SKISSE PLAN.

